

REGIONALNI ASPEKT GRAĐEVINSKE AKTIVNOSTI

- Uvod
- Bruto dodana vrijednost
- Vrijednost izvršenih građevinskih radova
- Izdane građevinske dozvole
- Zaključak

IZDAVAČ
Hrvatska gospodarska komora

ZA IZDAVAČA
Luka Burilović

PRIPREMIO
Sektor za finansijske institucije i ekonomske analize
Odjel za makroekonomske analize
tel.: +385 (0)1 4828 373
fax.: +385 (0)1 4561 535
e-mail: makroekonomija@hgk.hr
web: hgk.hr

GRAFIČKO OBЛИKOVANJE I PRIJELOM
Privredni vjesnik d.o.o.

Zagreb, siječanj 2019.

UVOD

Građevinarstvo je važna gospodarska djelatnost osobito zato što je povezana s investicijskom aktivnošću koja osigurava rast proizvodnje, tehnološki napredak i bolju infrastrukturu važnu za poduzetničku aktivnost i životne uvjete stanovništva te zbog izuzetno visokog multiplikativnog učinka koji građevinarstvo ima na rast proizvodnje u velikom broju drugih djelatnosti, ponajprije u industriji građevinskog materijala, metalnoj industriji, industriji nemetala, drvnoj industriji i proizvodnji namještaja te kemijskoj industriji. Regionalna disperzija građevinske aktivnosti ovisi, među ostalim, i o veličini i ekonomskoj snazi regionalnih jedinica koja je kod nas neujednačena, stoga snažno varira i doprinos pojedine županije ukupnoj građevinskoj aktivnosti na razini zemlje. Uz to, veliki infrastrukturni projekti (kao što je to bila izgradnja autocesta) i fokusiranje na razvoj nekih djelatnosti (turizam) utječe na snagu i dinamiku građevinske aktivnosti u pojedinim regijama. Tako se na razini NUTS 2 regija nešto veća koncentracija građevinske aktivnosti bilježi u Kontinentalnoj Hrvatskoj (58,8% ukupne bruto dodane vrijednosti građevinarstva Hrvatske u 2015. godini i 54,4% ukupne vrijednosti izvršenih građevinskih radova u 2017. godini) nego u Jadranskoj Hrvatskoj (41,2% BDV-a i 45,6% vrijednosti radova) s tendencijom smanjivanja te razlike među regijama u posljednje tri godine. Međutim, prema važnosti građevinske aktivnosti u gospodarskoj strukturi regije situacija je obrnuta, pa u Jadranskoj Hrvatskoj ta djelatnost sudjeluje sa 6,9% u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti regije, dok je udio građevinarstva u BDV-u Kontinentalne Hrvatske niži (4,6%). Očito je da važnost građevinarstva ovisi i o razvijenosti ostalih gospodarskih djelatnosti u regiji, stoga se na razini NUTS 3 regija udio građevinske aktivnosti u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti pojedine regije kreće od tri posto u Gradu Zagrebu do 11,8% u Ličko-senjskoj županiji. Za cjelovitiju sliku regionalne distribucije građevinske aktivnosti u nastavku su predstavljeni podaci o stanju i kretanju bruto dodane vrijednosti i vrijednosti izvršenih građevinskih radova po regijama te podaci o izdanim građevinskim dozvolama koji nagovješćuju buduću građevinsku aktivnost.

► Pokazatelji građevinske aktivnosti

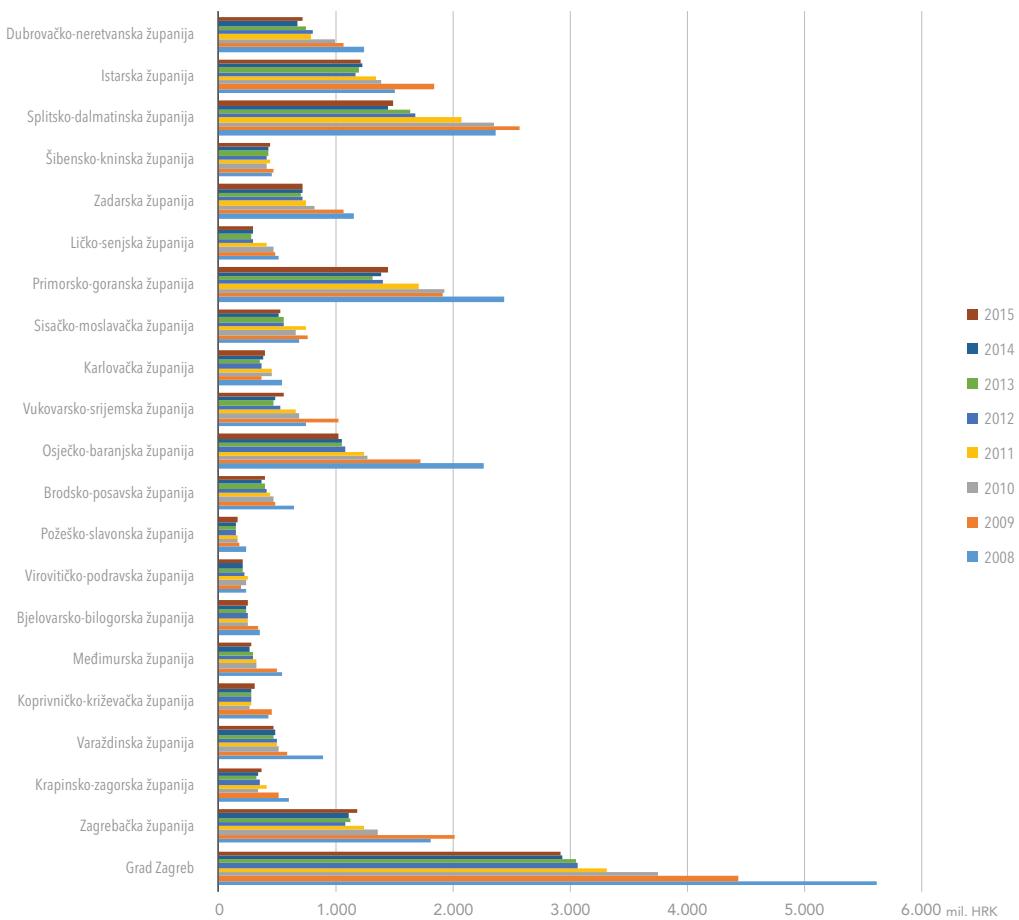
	Bruto dodana vrijednost, mil. HRK			Vrijednost izvršenih radova, mil. HRK			Broj izdanih građevinskih dozvola		
	2008.	2015.	Promjena 2015./ 2008., u %	2008.	2017.	Promjena 2017./ 2008., u %	2008.	2017.	Promjena 2017./ 2008., u %
Republika Hrvatska	25.156	15.310	-39,1	27.786,8	16.239,0	-41,6	12.281	9.418	-23,3
Kontinentalna Hrvatska	15.525	9.001	-42,0	16.912,3	8.814,8	-47,9	8.082	4.933	-39,0
Grad Zagreb	5.584	2.902	-48,0	6.587,9	2.643,8	-59,9	1.438	774	-46,2
Zagrebačka županija	1.799	1.171	-34,9	1.953,1	1.577,0	-19,3	969	510	-47,4
Krapinsko-zagorska županija	598	360	-39,8	483,4	332,0	-31,3	383	305	-20,4
Varaždinska županija	891	471	-47,2	885,3	365,3	-58,7	642	396	-38,3
Koprivničko-križevačka žup.	419	304	-27,4	421,5	341,1	-19,1	351	263	-25,1
Medimurska županija	540	277	-48,7	494,3	312,3	-36,8	550	411	-25,3
Bjelovarsko-bilogorska žup.	357	249	-30,2	373,5	269,9	-27,7	473	304	-35,7
Virovitičko-podravska županija	240	203	-15,7	224,8	220,7	-1,8	283	210	-25,8
Požeško-slavonska županija	242	158	-34,6	239,5	156,4	-34,7	155	138	-11,0
Brodsko-posavska županija	646	402	-37,7	656,1	336,3	-48,7	610	287	-53,0
Osječko-baranjska županija	2.244	1.021	-54,5	2.597,4	795,0	-69,4	891	581	-34,8
Vukovarsko-srijemska županija	743	554	-25,5	774,6	566,7	-26,8	558	298	-46,6
Karlovačka županija	535	397	-25,8	522,7	443,5	-15,2	358	260	-27,4
Sisačko-moslavačka županija	687	531	-22,6	698,1	454,7	-34,9	421	196	-53,4
Jadranska Hrvatska	9.631	6.309	-34,5	10.650,8	7.385,5	-30,7	4.186	4.480	7,0
Primorsko-goranska županija	2.428	1.439	-40,7	2.683,8	1.434,3	-46,6	1.258	817	-35,1
Ličko-senjska županija	505	295	-41,6	597,1	267,4	-55,2	349	234	-33,0
Zadarska županija	1.156	717	-38,0	1.297,7	891,8	-31,3	477	834	74,8
Šibensko-kninska županija	458	446	-2,6	486,7	619,1	27,2	125	289	131,2
Splitsko-dalmatinska županija	2.354	1.488	-36,8	2.559,9	1.724,7	-32,6	859	801	-6,8
Istarska županija	1.496	1.209	-19,2	1.495,4	1.650,8	10,4	832	1.188	42,8
Dubrovačko-neretvanska žup.	1.234	715	-42,0	1.530,1	797,3	-47,9	286	317	10,8

Izvor: DZS; obrada: HGK

BRUTO DODANA VRIJEDNOST

Podaci o regionalnom BDP-u objavljaju se sa znatnim vremenskim pomakom, pa se tako trenutno posljednji raspoloživi podatak za BDP, a onda i BDV, odnosi na stanje u 2015. godini. Te je godine većina ukupne bruto dodane vrijednosti građevinarstva ostvarena u Kontinentalnoj Hrvatskoj (58,8%), na što je pretežito utjecao visok udio Grada Zagreba u kojem je ostvareno čak 19,0% ukupnog BDV-a građevinarstva. Na relativno visoku koncentraciju građevinske aktivnosti upućuje činjenica da Grad Zagreb i Zagrebačka županija zajedno čine više od četvrtine, a prvih pet županija (uz navedene, tu su još Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska i Istarska županija) više od polovine vrijednosti ukupnog BDV-a građevinarstva. Međutim, nakon 2008. godine u kojoj je zbog prenaglašene investicijske aktivnosti u infrastrukturi (izgradnja mreže autocesta

► BDV građevinarstva od 2008. do 2015. godine

Izvor: DZS; obrada: HGK

i sportskih dvorana) i stanogradnji (afirmacija ulaganja u nekretnine kao oblik štednje stanovništva) građevinarstvo dosegnulo rekordan udio u BDV-u od 8,5%, dolazi do krizom potaknutog snažnog pada tog udjela do razine od 5,3% u 2015. godini uz istodobno smanjenje regionalne koncentracije građevinske aktivnosti. Tako je u spomenutom razdoblju najviše smanjena važnost BDV-a građevinarstva Grada Zagreba u ukupnom BDV-u građevinarstva (za 3,2 postotna boda), a smanjenje udjela zabilježeno je u još šest županija, što je dijelom povezano i s problemima nekih velikih hrvatskih građevinskih tvrtki koje su tijekom dugotrajne krize završile u likvidaciji, stecaju ili predstecajnim nagodbama. U takvim je okolnostima BDV građevinarstva u promatranih osam godina najviše smanjen u Osječko-baranjskoj (za 54,5%) i Međimurskoj županiji (za 48,7%) te Gradu Zagrebu (za 48,0%), dok je istodobno najmanji pad zabilježen u Šibensko-kninskoj županiji (za 2,6%) u kojoj je (zajedno sa Splitsko-dalmatinskom županijom) već u baznoj 2008. godini bio vidljiv učinak gospodarske krize.

Unatoč tome što je Grad Zagreb tijekom gospodarske krize spadao među regije s najvećim gubitkom BDV-a građevinarstva, on i dalje ostvaruje 19%, a zajedno sa Zagrebačkom županijom više od četvrtine ukupnog BDV-a hrvatskoga građevinarstva.

U gospodarskoj strukturi županija udio građevinarstva opada nakon 2008. godine pod utjecajem krize koja je upravo u toj djelatnosti bila najizraženija. U Jadranskoj Hrvatskoj je udio BDV-a građevinarstva u ukupnom BDV-u te regije smanjen s 10,1% u 2008. na 6,9% u 2015. godini (za 3,2 postotna boda), uz istodoban pad u Kontinentalnoj Hrvatskoj za 3,1 postotni bod na razinu od 4,6% ostvarenog BDV-a. Karakteristično je da se u posljednje dvije godine bilježi stagnacija tog udjela kao naznaka početka oporavka građevinske aktivnosti. Na razini županija građevinska je aktivnost najviše izgubila na važnosti u Dubrovačko-neretvanskoj i Osječko-baranjskoj županiji (za 6,3 postotna boda), a jedino je u Šibensko-kninskoj i Virovitičkoj-podravskoj županiji udio BDV-a građevinarstva u ukupnom BDV-u županije povećan za 0,1, odnosno 0,5 postotnih bodova. U nedostatku regionalnih podataka za razdoblje nakon 2015. godine može se pretpostaviti da je udio BDV-a građevinarstva u ukupnom BDV-u županija do 2017. godine praktički stagnirao jer je na razini Hrvatske u tom razdoblju zabilježen blago sporiji rast BDV-a građevinarstva od rasta BDV-a ukupnoga gospodarstva, što potvrđuje činjenicu da ne treba očekivati povrat važnosti te djelatnosti na razinu 2008. godine, kada je građevinski balon bio prenapuštan. Ipak, od početka 2018. godine građevinarstvo bilježi brži rast od BDV-a ukupnog gospodarstva, što bi zbog rasta investicija pri dinamičnjem korištenju sredstava iz fondova EU moglo u ovoj i narednim godinama blago podići udio građevinarstva u strukturi bruto dodane vrijednosti na blizu šest posto.

VRIJEDNOST IZVRŠENIH GRAĐEVINSKIH RADOVA

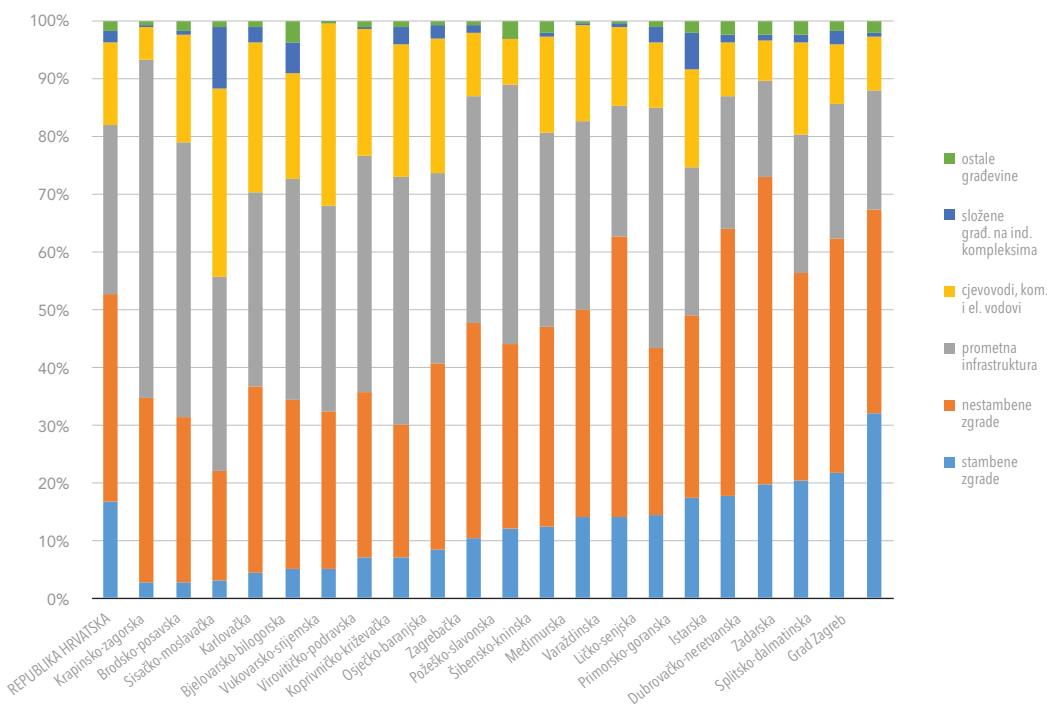
Prema godišnjem izvještaju o građevinskim radovima u Republici Hrvatskoj u 2017. godini za pravne osobe s pet i više zaposlenih, u toj je godini u građevinskoj djelatnosti zabilježen porast broja radnika na gradilištima za 1,8%, rast odrađenih sati na gradilištima za 0,9% te porast vrijednosti izvršenih radova za 2,5%. Riječ je o trećoj uzastopnoj godini u kojoj raste vrijednost radova i broj održenih sati te o drugoj uzastopnoj godini obilježenoj povećanjem prosječnog broja radnika na gradilištima. Pozitivnu sliku donekle umanjuje činjenica da je dinamika rasta vrijednosti radova i održenih sati ipak bila niža od one ostvarene u prethodnoj godini. To upućuje na postupan i kolebljiv oporavak građevinske aktivnosti, koji je i dalje opterećen neriješenim naslijedjem iz razdoblja krize (građevinarstvo prednjači prema udjelu problematičnih kredita i opterećenošću predstečajnim postupcima), a pojavljuju se i novi izazovi (ponajprije izražen nedostatak radne snage potrebnih struka). U takvim je okolnostima vrijednost izvršenih radova u 2017. godini bila 41,6% manja nego u pretkriznoj 2008. godini uz 42,6% manji broj održenih sati rada i 37,6% manji broj radnika na gradilištima.

Strukturno je u 2017. godini zabilježen nastavak sada već četverogodišnjeg visokog rasta vrijednosti radova na zgradama (+12,8%) popraćenog padom vrijednosti radova na ostalim građevinama (-7,0%). Vrijednost radova na zgradama povećana je snažnije na stambenim (+19,4%) nego na nestambenim zgradama (+10,0%), dok je istodobno u padu vrijednosti radova u niskogradnji izraženiji pad zabilježen kod cjevovoda, komunikacijskih i energetskih vodova (-17,0%). Unatoč visokom iznosu raspoloživih sredstava iz fondova EU očit je nedovoljan obujam realizacije infrastrukturnih projekata koji bi podigli vrijednost radova na ostalim građevinama i time stabilizirali rast ukupne građevinske aktivnosti. Stoga je te godine udio vrijednosti radova na zgradama u ukupnoj vrijednosti izvršenih radova dosegnuo visokih 52,9%, što je najviši udio još od daleke 1998. godine, dok je istodobno udio vrijednosti radova na ostalim građevinama smanjen na skromnih 47,1%.

Kretanje vrijednosti građevinskih radova u 2017. godini, kao i u prethodnim godinama, bilo je regionalno ne-ujednačeno, pa je rast zabilježen tek u devet županija. Pritom je najviši rast zabilježen u Zadarskoj (+39,0%), Istarskoj (+23,9%), Karlovačkoj (+23,5%) i Zagrebačkoj županiji (+20,5%), dok su najviši pad vrijednosti građevinskih radova imale Koprivničko-križevačka (-29,9%) i Virovitičko-podravska županija (-24,6%). U posljednje tri godine na razini NUTS 2 regija znatno dinamičnije raste vrijednost građevinskih radova u Jadranskoj u odnosu na Kontinentalnu Hrvatsku, osobito kod nestambenih zgrada i složenih građevina na industrijskim prostorima, što je velikim dijelom rezultat izgradnje, dogradnje i obnove objekata povezanih s kontinuitetom snažnog rasta turističke aktivnosti.

Kada je riječ o rastu vrijednosti građevinskih radova u 2017. godini prema vrstama objekata, onda je on na razini županija najšire rasprostranjen kod nestambenih zgrada (rast je zabilježen u 15 županija), potom kod stambenih zgrada i složenih građevina na industrijskim prostorima (rast u 12, odnosno 11 županija), dok je kod prometne infrastrukture te cjevovoda i komunikacijskih vodova rast prisutan u manje od polovine županija (u devet, odnosno četiri županije). Pritom najviši rast vrijednosti radova na zgradama u 2017. godini bilježe Virovitičko-podravska (195,2%) i Požeško-slavonska županija (71,8%), s tim da je četverogodišnji kontinuitet rasta prisutan u Požeško-slavonskoj, Zadarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Kod nestambenih zgrada u prošloj je godini vrijednost građevinskih radova najviše porasla u Zadarskoj (95,0%) i Međimurskoj županiji (59,4%) uz četverogodišnji kontinuitet rasta u Krapinsko-zagorskoj županiji. Istodobno je vrijednost radova u prometnoj infrastruktuри najviše porasla u Međimurskoj (70,8%) i Šibensko-kninskoj županiji (48,9%) koja uz Zagrebačku županiju bilježi trogodišnji kontinuiran rast. Vrijednost radova na cjevovodima, komunikacijskim i električnim vodovima povećana je u tek četiri županije (najviše u Bjelovarsko-bilogorskoj za 135,8%) uz trogodišnji kontinuitet rasta u Gradu Zagrebu i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Najviši raspon u visini rasta i pada vrijednosti radova zabilježen je kod složenih građevina na industrijskim prostorima i kreće se od +804,8% u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji do -94,1% u Krapinsko-zagorskoj županiji.

► Struktura građevinskih radova u 2017.

Izvor: DZS; obrada: HGK

U takvim su okolnostima vrijednost građevinskih radova iz pretkrizne 2008. godine nadmašile jedino Istarska i Šibensko-kninska županija, što ne čudi jer je Šibensko-kninska županija jedina županija koja bilježi kontinuitet rasta vrijednosti radova u protekle tri godine, dok Istarska županija spada među četiri županije s dvogodišnjim kontinuitetom rasta, a bilježila je relativno skroman pad građevinske aktivnosti u kriznim vremenima. Najdalje se od pretkrizne vrijednosti nalaze Osječko-baranjska županija, Grad Zagreb, Varaždinska i Ličko-senjska županija, u kojima je vrijednost izvršenih građevinskih radova više nego upola manja od vrijednosti ostvarene u 2008. godini.

Vrijednost građevinskih radova prati veličinu, ekonomsku snagu i gospodarski rast županija, pa je tako u 2017. godini u prvih pet županija realizirano više od polovine, a u prvih deset županija nešto više od 78% ukupne vrijednosti građevinskih radova u Hrvatskoj. Pritom najveći udio bilježe Grad Zagreb (16,3% ukupne vrijednosti), Splitsko-dalmatinska (10,6%) i Istarska županija (10,2%). Prema vrstama građevina Grad Zagreb ima najveći udio u ukupnoj vrijednosti radova na stambenim zgradama (31,4%), na nestambenim zgradama (15,9%) te na cjevovodima i komunikacijskim i električnim vodovima (10,7%), Zagrebačka je županija vodeća prema udjelu u prometnoj infrastrukturi s 13,1%, dok Primorsko-goranska županija ima najveći udio u vrijednosti radova na složenim građevinama na industrijskim prostorima.

Struktura građevinskih radova unutar županija vrlo je slična, pa se u 17 županija najveći udio vrijednosti izvršenih radova odnosi na radove na nestambenim zgradama te na prometnu infrastrukturu. Izuzetak su Sisačko-moslavačka i Vukovarsko-srijemska županija u kojima uz radove na prometnoj infrastrukturi dominiraju i radovi na cjevovodima, komunikacijskim i električnim vodovima te Dubrovačko-neretvanska županija i Grad Zagreb, gdje se uz radove na nestambenim objektima po visokom udjelu ističu i radovi na stambenim objektima.

Rast vrijednosti građevinskih radova je skroman i neujednačen, pa je u 2017. godini porast zabilježen tek u devet županija, od čega samo jedna županija bilježi trogodišnji kontinuitet rasta. Pretkriznu vrijednost radova dosegnule su Šibensko-kninska i Istarska županija.

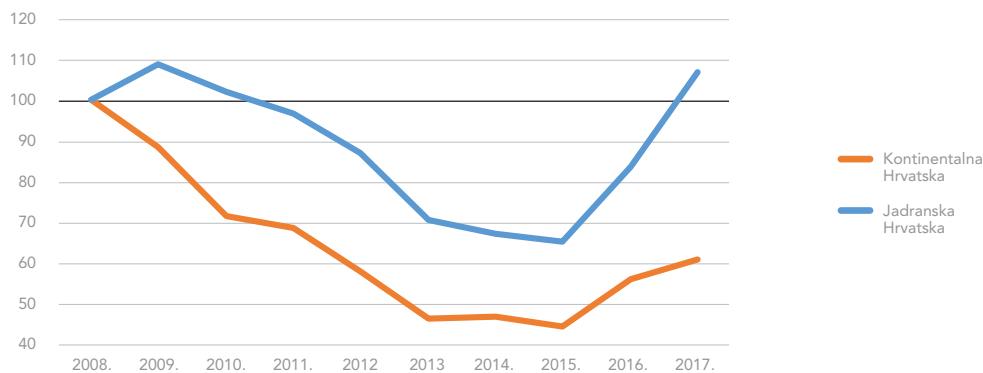

IZDANE GRAĐEVINSKE DOZVOLE

Izdane građevinske dozvole upućuju na obujam i strukturu investicijskih namjera, a time i na moguće kretanje buduće građevinske aktivnosti. Izlazak iz gospodarske krize bio je popraćen povratkom rasta broja izdanih građevinskih dozvola u 2016. godini, i to po dvoznamenkastim stopama rasta koje su se po takvoj dinamici održale do konca 2017. godine. Pozitivne tendencije u kretanju broja izdanih građevinskih dozvola vidljive su u svim županijama, ali sa znatnim oscilacijama u intenzitetu i trajanju rasta te strukturi objekata za koje se izdaju dozvole. Najdulji kontinuitet rasta broja izdanih dozvola koji se protegnuo na posljednje četiri godine zabilježen je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Gradu Zagrebu, dok kontinuitet trogodišnjeg rasta imaju Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka i Primorsko-goranska županija. U 2017. je godini najsnažniji rast zabilježen u Brodsko-posavskoj županiji (za 51,1% pri visokom rastu dozvola za zgrade i za ostale građevine) te u Istarskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji (za 51,3%, odnosno 49,7% zbog utjecaja jačanja turističke aktivnosti). Istodobno je, u odnosu na prethodnu godinu, broj izdanih građevinskih dozvola smanjen u Varaždinskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Ličko-senjskoj, Osječko-baranjskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji.

Unatoč recentnom rastu, broj izdanih građevinskih dozvola i dalje je na razini Hrvatske 23,3% manji nego u pretkriznoj 2008. godini, uz rast za 7,0% u Jadranskoj Hrvatskoj i pad za 39,0% u Kontinentalnoj Hrvatskoj. U skladu s tim, jedine županije u kojima je u 2017. godini izdano više građevinskih dozvola nego u 2008. godini bile su Šibensko-kninska, Zadarska, Istarska i Dubrovačko-neretvanska županija, dok je istodobno više nego upola manje dozvola izdano u Sisačko-moslavačkoj i Brodsko-posavskoj županiji.

► Kretanje broja izdanih građevinskih dozvola (2008. = 100)

Izvor: DZS; obrada: HGK

Najveći udio u ukupnom broju izdanih građevinskih dozvola u Hrvatskoj u 2017. godini imaju Istarska (12,6%), Zadarska (8,9%), Primorsko-goranska (8,7%) i Splitsko-dalmatinska županija (8,5%) te Grad Zagreb (8,2%), pri čemu prve dvije županije bilježe i najveće povećanje svog udjela u odnosu na stanje u 2008. godini (za 5,8 odnosno za pet postotnih bodova). Najveći je udio u broju izdanih dozvola u 2008. godini imao Grad Zagreb koji je sada pao na peto mjesto, što je odraz snažnog oporavka izdavanja dozvola za zgrade u jadranskim županijama pri dinamiziranju turističke aktivnosti.

U strukturi izdanih građevinskih dozvola u Hrvatskoj dominiraju dozvole za zgrade (s 82,6% u 2017. godini), dok se na ostale građevine (većinom prometna infrastruktura, cjevovodi, komunikacijski i energetski vodovi te složene građevine na industrijskim prostorima) odnosi 17,4% ukupno izdanih građevinskih dozvola. Slična je situacija u svim županijama gdje se udio zgrada u ukupno izdanim građevinskim dozvolama kreće od 70,7% u Osječko-baranjskoj do 95,1% u Brodsko-posavskoj županiji. Pritom je u odnosu na 2008. godinu udio zgrada smanjen u gotovo svim županijama (najviše u Gradu Zagrebu, za 21,2 postotna boda), izuzev u Zadarskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji, u kojima je porastao za 7,5 odnosno 5,4 postotnih bodova. U takvim je okolnostima u 2017. godini u prvih pet županija prema broju izdanih građevinskih dozvola za zgrade izdano 47,1% ukupno izdanih dozvola u Hrvatskoj za tu namjenu (u Istarskoj županiji 13,0%, Zadarskoj županiji 9,6%, Splitsko-dalmatinskoj županiji 9,2%, Primorsko-goranskoj županiji 8,1% i Gradu Zagrebu 7,2%). Izuzev Primorsko-goranske županije, riječ je o regionalnim jedinicama koje u posljednje dvije godine uzastopno bilježe dvoznamenaste stope rasta izdanih građevinskih dozvola za zgrade.

Istodobno prema udjelu broja izdanih građevinskih dozvola za ostale građevine u ukupno izdanim dozvolama u Hrvatskoj prednjače četiri županije koje zajedno čine 45,9% izdanih dozvola za tu namjenu (Grad Zagreb s 13,2%, Primorsko-goranska županija s 11,6%, Istarska županija s 10,7% i Osječko-baranjska županija s 10,4%). Udio ostalih županija pojedinačno je niži od 5,5%, pri čemu je najniži u Šibensko-kninskoj i Brodsko-posavskoj županiji u kojim se kreće na razini od oko jedan posto.

Rast broja izdanih građevinskih dozvola izraženiji je u Jadranskoj Hrvatskoj, pa se u njoj načele sve četiri županije koje su u 2017. godini izdale više dozvola nego u pretkriznoj 2008. godini.

ZAKLJUČAK

Građevinska aktivnost ulazi u fazu dinamiziranja svog oporavka pod utjecajem stabiliziranja gospodarskog rasta, jačanja investicijske aktivnosti pod okriljem visokog iznosa raspoloživih sredstava iz fondova EU te snaženja stanogradnje u uvjetima rasta zaposlenosti i plaća, niskih kamatnih stopa i poticajnih državnih mjera. Regionalna distribucija građevinske aktivnosti stoga znatnim dijelom ovisi o prostornom rasporedu važnijih investicijskih projekata, poslovima generiranim uspješnim razvojem turističke aktivnosti te sposobnošću regionalnih jedinica da privuku investicije na svoje područje, odnosno uspješno koriste raspoloživa sredstva iz fondova EU i usmjere ih u razvoj gospodarske i društvene infrastrukture. Prema dinamici izдавanja građevinskih dozvola čini se da će u narednom razdoblju ojačati građevinska aktivnost, i to nešto više u Jadranskoj nego u Kontinentalnoj Hrvatskoj, ali su pri porastu obujma poslova sve vidljiviji i problemi oslabljene domaće građevinske operative da udovolji tim zahtjevima, osobito jer se uz ranije prisutne probleme snažno izražava problem nedostatka radne snage potrebnih profila.

KRATICE

BDP	Bruto domaći proizvod
BDV	Bruto dodana vrijednost
DZS	Državni zavod za statistiku
EU	Europska unija
HGK	Hrvatska gospodarska komora
NUTS 2	Statističke regije uglavnom s 800.000 do 3.000.000 stanovnika (u Hrvatskoj Kontinentalna i Jadranska Hrvatska)
NUTS 3	Statističke regije uglavnom sa 150.000 do 800.000 stanovnika (u Hrvatskoj 20 županija i Grad Zagreb)

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovorna HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci koji se iznose temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama što potječe iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja izvora.